

Τανέρ Άκτσαμ

Χάνοντας την πατρίδα

Οί έκτοπίσεις τῶν Ἑλλήνων
τῆς Μικρᾶς Ἀσίας 1913-1917

Μετάφραση: Μᾶρκος Καρασαρίνης.
Ἐκδόσεις: Βιβλιοπωλεῖον τῆς «Ἐστίας».
Ἐκδοσις α΄, Ἀθήνα, Νοέμβριος 2023.
Σελίδες 276 (14 x 21).

Τὸ βιβλίο αὐτὸ πού ἔχουμε στὰ χέρια μας ἀποτελεῖ κεφάλαιο τοῦ προεκδοθέντος σὲ ἑλληνικὴ μετάφραση ἀπὸ τὸν αὐτὸ ἐκδότῃ βιβλίου τοῦ Καθηγητοῦ Ἄκτσαμ, *Τὸ ἔγκλημα τῶν Νεοτούρκων κατὰ τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ γενοκτονία τῶν Ἀρμενίων καὶ ἡ ἔθνοκάθαρση στὴν Ὄθωμανικὴ Αὐτοκρατορία* (Βιβλιοπωλεῖον τῆς Ἐστίας, 2020, βλ. ἐδῶ).

Ὁ Καθηγητῆς Ἄκτσαμ εἶναι **Τούρκος** πού ἀναγκάσθηκε νὰ διαφύγῃ ἀπὸ τὴν πατρίδα του μετὰ τὴν καταδίκη του σὲ φυλάκιση 9 ἐτῶν γιὰ ἀντικαθεστωτικὴ δράση, ἐνῶ ὡς φοιτητῆς ἦταν ἐκδότῃς φοιτητικῆς ἐπιθεωρήσεως πού ἐστίαζε στὴν μεταχείριση τῶν Κούρδων. **Κατέφυγε** στὴν Γερμανία, ὅπου ἔλαβε ἄσυλο, καὶ ἔκτοτε ζῆ καὶ ἐργάζεται στὶς ΗΠΑ στὸ UCLA. **Τὸ** θέρος τοῦ 2020 κατεδίκασε τὴν ἀπόφαση Ἐρντογὰν γιὰ τὴν μετατροπὴ τῆς Ἀγίας Σοφίας σὲ τζαμί, τὴν ὁποία ἐχαρκτήρισε ὡς «**πράξη πολιτισμικοῦ βανδαλισμοῦ**» καὶ «**ἐκδήλωση βαρβαρισμοῦ**».

Γιὰ τὴν παροῦσα ἔκδοση ἔγραψε ἰδιαιτέρου πρόλογο, πού ἐξηγεῖ ἓνα μεγάλο ζήτημα πού τίθεται ἀπὸ τὴν ἔρευνά του.

Πρόκειται για την θεωρία, ότι τὰ ὀθωμανικὰ Ἀρχεῖα δὲν περιέχουν ἴχνη περὶ Γενοκτονίας εἴτε τῶν Ἑλλήνων, εἴτε τῶν Ἀρμενίων, εἴτε τῶν Κούρδων καὶ τῶν Συροχαλδαίων, κάτι τὸ ὁποῖο ἀντιθέτως οἱ ἀρχειακὲς μαρτυρίες καὶ οἱ προφορικὲς μαρτυρίες τῶν ἐπιζησάντων στηρίζουν πλήρως ὄχι μόνον μετὰ τῶν ἀνθρώπων τῶν ἐθνικῶν ομάδων ποὺ ὑπέστησαν τὶς σφαγές, ἀλλὰ καὶ τῶν Δυτικῶν Δυνάμεων τῆς αὐτῆς περιοδου. **Ὁ** Ἄκσταμ ὑποστηρίζει, ὅτι καὶ τὰ τουρκικὰ καὶ ὀθωμανικὰ Ἀρχεῖα περιέχουν τὶς αὐτὲς μαρτυρίες, ἀρκεῖ νὰ ἀναγνωσθοῦν ὀρθῶς. **Τὸ** παρὸν βιβλίον τὸ ἀποδεικνύει σαφῶς, διότι **στηρίζεται κυρίως σὲ ὀθωμανικὸ ἀρχειακὸ ὑλικό.**

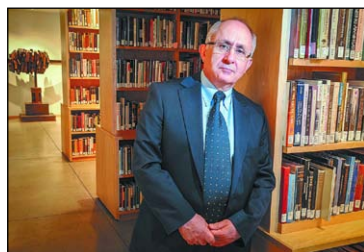
Καὶ εἶναι ἐπίσης σημαντικό, ὅτι δὲν εἶναι μόνον οἱ Νεότουρκοι ποὺ διέπραξαν αὐτὸ τὸ ἔγκλημα, ἀλλὰ ἦταν **στοχευμένη πολιτικὴ τῆς Τουρκίας** ἀπὸ πολὺ παλαιότερα, σὲ μία προσπάθεια νὰ προβῆ ὄχι ἀναγκαίως σὲ ἐθνοκαθάρσεις, ἀλλὰ σὲ θεμελίωση ἐθνικοῦ κράτους. **Κ**αὶ αὐτὸ ἐκρίθη ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Ἀβδούλ Χαμίτ Β΄, ὅτι μποροῦσε νὰ ἐπιτευχθῆ μόνον μέσῳ τῆς δαιμονοποιήσεως καὶ τῆς ἐξώσεως τῶν παλαιῶν ραγιαδῶν, ποὺ μὲ τὴν συνταγματικὴ ἐξέλιξη ἀναγκαίως ἀποκοτῶσαν τὰ αὐτὰ δικαιώματα τῶν παλαιῶν αὐθεντῶν τους. **Κ**αὶ αὐτὸ γιὰ τοὺς Ὀθωμανοὺς Τούρκους ἦταν ἀφόρητο!

Οἱ σφαγὲς καὶ διώξεις κατὰ τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τὸ 1913 προοιώνισαν τὴν Σφαγὴ τῶν Ἀρμενίων τοῦ 1915 καὶ ἐν τέλει τὴν Καταστροφὴ καὶ Σφαγὴ τῆς Σμύρνης, τὰ Τάγματα Ἐργασίας (βλέπε ἐξοντώσεως) καὶ τόσα ἄλλα, ποὺ μετέβαλαν ὁλοσχερῶς τὴν μορφή τῆς Τουρκίας καὶ ἐβύθισαν τὴν γείτονα χώρα, παρὰ τὰ ἀντιθέτως λεγόμενα, καὶ σὲ οἰκονομικὴ κρίση.

Εἶναι ἓνα μικρὸ βιβλίον ποὺ ἀξίζει νὰ προσεχθῆ ἰδιαίτερος, πολλῶ μᾶλλον ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὴν γραφίδα μὴ Ἑλληνοσ, καὶ μάλιστα Τούρκου!

* * *

Ὁ καθηγητὴς Τανὲρ Ἄκσταμ εἶναι διευθυντὴς τοῦ ἐρευνητικοῦ προγράμματος Γενοκτονίας τῶν Ἀρμενίων στὸ *Promise Armenian Institute* στὸ UCLA καὶ συγγραφέας πολλῶν

μελετῶν γιὰ τὴν σύγχρονη τουρκικὴ ἱστορία. **Γ**εννήθηκε τὸ 1953 στὴν ἐπαρχία Ἀρνταχάν τῆς Τουρκίας. **Κ**αταδικάστηκε τὸ 1976 σὲ φυλάκιση ἐννέα ἐτῶν γιὰ τὴν ἐκδοσὴ μιᾶς φοιτητικῆς ἐπιθεώρησης ποὺ ἐστίαζε στὴ μεταχείριση τῶν Κούρδων ἀπὸ τὴν

Τουρκία. Διέφυγε στην Γερμανία όπου και του χορηγήθηκε πολιτικό άσυλο το 1978. Είναι ένας από τους πρώτους Τούρκους πανεπιστημιακούς που μίλησαν ανοικτά για την Αρμενική Γενοκτονία.

* * *

Περιεχόμενα

Προλογικό σημείωμα, του διευθυντή σειράς, Ν. Ε. Καραπιδάκη.

Πρόλογος του Τάνερ Άκτσαμ για την παρούσα έκδοση.

Γλωσσάριο τουρκικῶν λέξεων και ὀνομάτων.

Συντομογραφίες.

1. Οί ὀθωμανικὲς πηγὲς καὶ τὸ ζήτημα τῆς ἐκκαθάρισής τους.

2. Τὸ σχέδιο ὁμογενοποίησης τῆς Ἀνατολίας.

3. Οί συνέπειες τῶν Βαλκανικῶν Πολέμων καὶ ἡ «ἐκκένωση» τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης καὶ τῶν παρακτίων περιοχῶν τοῦ Αἰγαίου τὸ 1913-1914.

4. Ὁ μετασχηματισμὸς τῆς ὀθωμανικῆς πολιτικῆς ἔναντι τῶν ὀθωμανῶν Ἑλλήνων κατὰ τὸν Α΄ Παγκόσμιον Πόλεμον.

Ἐπιλεγμένη βιβλιογραφία.

